

Stk. 2. omhandler to særlige tilfælde af manglende opfyldelse fra tredjemands side, nemlig tilfælde, hvor agenturgiveren uden handelsagentens samtykke har givet tredjemand henstand med betaling eller levering eller har aftalt med tredjemand, at den indgåede aftale skal ophæves. I de nævnte situationer bevarer handelsagenten kravet på provision, jf. princippet i stk. 1. Det er dog en betingelse for kravets bevarelse, at aftalen med agenturgiveren er årsag til tredjemands manglende opfyldelse, jf. herved de i betænkningen s. 85 f nævnte eksempler.

Stk. 3 vedrører de tilfælde, hvor tredjemands forpligtelse efter aftalen kun delvis opfyldes. Handelsagenten har i disse tilfælde kun krav på provision af den del, der er opfyldt.

Denne bestemmelse, der foreslås på baggrund af direktivet, indebærer en ændring i forhold til kommissionsloven.

Bestemmelsen vedrører alene de tilfælde, hvor den manglende fuldstændige opfyldelse ikke kan tilregnes agenturgiveren.

Beregningen af den delvise provision kan i visse tilfælde være vanskelig. Den vil ofte bero på et skøn over leverancens økonomiske værdi for agenturgiveren.

Efter *stk. 4* kan *stk. 1-3* ikke ved forudgående aftale fraviges til skade for agenten. Efter at den manglende eller mangelfulde ydelse er konstateret, kan der imidlertid godt indgås en sådan aftale.

Hvis provisionsbeløbet er udbetalt til handelsagenten, følger det af *stk. 5*, at beløbet skal tilbagebetales, hvis provisionskravet bortfalder efter *stk. 1*.

Til § 15

Bestemmelsens *stk. 1* gennemfører direktivets artikel 12, *stk. 2*.

Handelsagenten kan fra agenturgiveren kræve alle oplysninger, f.eks. uddrag af forretningsbøger, som er nødvendige for, at agenten kan efterprøve, om provisionsnotaen nu også angiver de provisionsbeløb, som agenten har krav på. Ved »forretningsbøger« forstår de bøger, som danner grundlaget for en forretningsbogholderi, herunder de bilag, der hører til bogføringen, jf. bogføringslovens § 2.

Agenturgiveren skal kun afgive de nødvendige oplysninger, og kun oplysninger, som han har rådighed over. Han har således ikke pligt til at indhente supplerende oplysninger fra f.eks. tredjemand.

Handelsagenten kan kræve oplysningerne, selv om der ikke er grund til at antage, at agenturgiverens oplysninger i provisionsnotaen er urigtige. Agenten må dog kunne udpege det materiale, der er nødvendigt for ham ved efterprøvelsen af notaen.

Stk. 2 vedrører de tilfælde, hvor agenturgiveren afslår at give de nødvendige oplysninger. Handelsagenten kan i disse tilfælde kræve, at agenturgiveren giver agenten eller en revisor adgang til at undersøge uddrag af agenturgiverens forretningsbøger. Handelsagenten må dog kunne sandsynliggøre, at der er behov for en nærmere granskning af forretningsbøgerne, jf. herved det anførte i betænkningen s. 89. f.

Agenturgiveren har ret til at vælge, om han foretrækker, at agenten selv eller en af agenten udpeget revisor foretager undersøgelsen. Agenten skal selv betale den af ham udpegede revisor. Viser der sig imidlertid at være alvorlige fejl i provisionsnotaen, vil handelsagenten normalt kunne kræve revisorudgifter dækket af agenturgiveren.

Agenten må kunne udpege, hvilke uddrag af forretningsbøgerne der er nødvendige for hans undersøgelse.

Til § 16

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1* kan handelsagenten ikke uden agenturgiverens bemyndigelse indgå aftaler, der binder agenturgiveren.

Bestemmelsen, der svarer til kommissionslovens § 77, indebærer også, at agenten ikke må overskride sin bemyndigelse f.eks. ved med tredjemand at aftale en anden pris end aftalt med agenturgiveren.

Hvorvidt der foreligger en bemyndigelse for agenten til at indgå aftale, må afgøres efter de almindelige regler om fuldmagt.

Overskrider agenten sin bemyndigelse, således at agenturgiveren ikke bliver bundet af aftalen, kan agenten ifalde erstatningsansvar overfor en godtroende tredjemand i medfør af aftalelovens § 25.

Hvis agenturgiveren ikke vil godkende en aftale, som agenten uden bemyndigelse har indgået med tredjemand, skal agenturgiver ifølge *stk. 2* uden ugrundet ophold give tredjemand underretning herom. Undlader agenturgiveren dette, vil han blive bundet af aftalen, såfremt tredjemand var i god tro. Efter almindelige fuldmagsregler ville agenturgiverens mulighed for ikke at godkende aftalen alene afhænge af, om tredjemand indså eller burde have indset, at agenten handlede uden bemyndigelse, jf. aftalelovens § 11, *stk. 1*. Agenturgiveren får således en udvidet adgang til ved hurtig reklamation at undgå at blive bundet af en aftale, som agenten har indgået uden bemyndigelse.

Det er uden betydning, om agenturgiveren modtager underretningen om aftalen fra agenten eller direkte fra tredjemand eller eventuelt fra anden side.

Meddelelsen fra agenturgiveren til tredjemand kan ske gennem agenten. I så fald bærer agenturgiveren